

- עלי מרפא
- שער הגליון
- יין התנאי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנוך לנער
- שאל בני
- הלכה פטוקה
- ישמחו במלכותך שומרי שבת
- יתרו שבכל מצב
- מהם המופתים של רבינו?
- עשרות הדברות
- משקה אילנות צעירים
- התורה הזמנית
- תורת הצדיק שמאירה הכי נמוך
- קדושת שבת קודש ע"פ תורה ל"ג
- שבת לה'
- כד אתי יתרו
- חינוך לאור ט"ו בשבט
- נעשה ונשמע
- הלכות יחוד, ג.

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

מחפש הזדמנות? היא אצלך

עוברים עלינו מצבים שונים אבל בשום מצב לא יתכן שאין לנו מה לעשות. תמיד יש בחירה טובה בסביבה, והיא ההזדמנות.

במקומות החיצוניים מהיכן שהוא בא, אלא גם למעלה, בעולמות רוחניים וקדושים נרעשים אמות הספים. גילוי חדש, כבוד אלוהי שלא התגלה דוגמתו, מחדש גם את השגתם של דרי מעלה. פלאי פלאות.

הבחירה הטובה

במקומות נמוכים ורחוקים מהקדושה, הבחירה הטובה מרוכזת לעיתים בתוך פעולה קטנה ממש, אפילו תזוזה קלה לכיוון הקדושה

הבחירה מותאמת למקומו ומדרגתו של כל אדם באשר הוא. לאחר נפילה ח"ו, האדם הנופל איבד את מקומו הראשון, נפל ממדרגתו, אבל הקדוש ברוך הוא לא עוזב אותו, הוא ממשיך להתגעגע ולהמתין לבחירותיו הטובות - שיבחר לחזור אליו.

הציפיות אינן משתנות, בכל מקום או מדרגה, מצפה ממך השם לשוב אליו. מה שכן משתנה אלו המשימות, הפעולות שיחזירו אותך לקב"ה ויעשו לו נחת רוח. במקומות נמוכים ורחוקים מהקדושה, הבחירה הטובה מרוכזת לעיתים בתוך פעולה קטנה ממש, אפילו תזוזה קלה לכיוון הקדושה.

וכאן מוכרחים לשון כלל חשוב: בכל מקום ובכל מצב יש מה לעשות. אין מקום או מדרגה שאינם מאפשרים לך לעשות משהו טוב. ואם אתה מסוגל לעשות משהו שמוגדר 'טוב', המעשה הזה הוא ההזדמנות שלך, ומכיוון שאין לך הרבה מה לעשות, מה שאתה כן מסוגל הוא כל מה שמצפים ממך.

במקומות הנמוכים והיגדלים מונחות קדושות עליונות שנופלו לשם מאז ימות עולם, אין מי שיעלה אותן כי אנשים טובים בדרך כלל לא מגיעים לשם. אבל אם אדם בכל זאת מוצא את עצמו שם, משמע הוא נמצא בקרבתן של אבדות קדושות שמשוועות לשוב לצור מחצבתן. הוא לא מסוגל לעשות הרבה למענו, אבל משהו קטן הוא בוודאי מסוגל. ובכן, המעשה הפעוט הזה שרק הקב"ה יודע, וכעת גם אתה גילית שהנך מסוגל לעשות, הוא כל מה שהשם יתברך רוצה ממך. אם עשית זאת - עשית רצון השם, ואין דבר גדול יותר מלעשות רצון השם.

(ע"פ ליקו"ה ברכת הריח ד)

איש בעולם אינו מחפש ירידות, ואי אפשר להפך יצירות ולומר שהנמוך והחדש חשוב יותר מהגדול והוותיק, ובכל זאת יש מושג שנקרא הזדמנות, והוא קיים גם בקדושה. הזדמנויות אינן עניין של היגיון, צריכים פשוט לנצל אותן כל עוד הן ישנו. במצבים נמוכים ורחוקים אין לאדם הרבה זכויות אבל יש לו הזדמנויות שגם זכויות גדולות לא יעניקו לו, מה שעליו לעשות הוא כמובן, לחטוף את ההזדמנות.

ההזדמנות הגדולה של המדרגות הנמוכות היא היכולת ליצר לריבוננו של עולם נחת רוח ושעשועים עצומים. הפסגה של תפקיד האדם בעולמו היא לעורר שעשועים ונחת רוח למעלה, ולפעמים מגיעים אל הפסגה הזו דווקא מתחתית ההר. במה דברים אמורים?

כד אתי יתרו

בפרשת השבוע מסופר על יתרו חותן משה שבה אלו המדבר ומתקבל בכבוד מלכים, נערכת לכבודו סעודה בהשתתפות גדולי ונכבדי העם, אהרן הכהן וזקני ישראל. לא זו בלבד, הפרשה נקראת על שמו וזו"ל דורשים יתרו, שיתר והוסיף פרשה בתורה.

גם על פי פשוטם של דברים ובוודאי שעל פי פנימיותם, יתרו מגיע ממקום רחוק ונמוך, ובכל זאת ביאתו אל הקדושה מחוללת סערת חידושים כה גדולה, עד שהזוהר הקדוש מגלה שכאשר הגיע יתרו, אז התעלה שמו של הקדוש ברוך הוא למעלה ולמטה, בכל העולמות כולם!

רבי נתן מתרגם את החידוש הזה עבור כל אחד מאתנו, ומעניק לנו לימוד יסודי מאוד על המושג בחירה:

אנו רגילים לחשוב שכשאדם נמצא במקום טוב מסתבר שיש לו אפשרויות לבחור דברים טובים, הוא מצוי בסביבה טובה, יש לו גישה למעשים קדושים עתידי זכויות. יש לו גם בחירה לסור מרע ולהימנע מנפילות וירידות. אבל אם הוא נכשל וכבר מעד ואיבד את מקומו, עכשיו שהוא שם למטה, כמה הוא כבר מסוגל לבחור בטוב, לכל היותר עליו להיזהר לא ליפול עוד יותר, ואולי אם יזכה להתגבר, יצליח לבחור לצאת ממקומו השפל, לחזור בתשובה ולהיות מהיום והלאה בסדר. גם הבחירה הזו לא תוכל להניב תוצאות מופלאות, בסך הכל היא תחזיר אותו לתלם, תעשה ממנו בנאדם.

וכאן מגיע יתרו ומתחוללת מהפכה. כתוצאה מהתגיירותו כבוד השם מתעלה לא רק למטה,

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

אין לנו במה להחיות עצמנו, כי אם בקדושת שבת כפשוטו.

ב"ה יום ו' עש"ק תקצ"ח נעמיהוב
...ומחמת כי שבת קדש הוא עצה נפלאה על הכל, בבחינת שבת אגן על אדם הראשון וכו', וזמן שבאר אור עיניו שכאשר מגישים את האדם וכו' צריך להעמיד עצמו אצל שבת וכו', ועקר פתחו הוא בקשיטות לעמוד עצמו אצל שבת, כאשר כתבתי לעיל, וגם בזה יש הרבה לדבר.
כי אין לנו במה להחיות עצמנו כי אם בקדושת שבת כפשוטו, ובקדושת הצדיק האמת, שהוא שבת דכלהו יומי, והוא מגלה לנו וממשיך לנו קדושת שבת ושמחת שבת.

והעקר - שאז נתגלה הנפארת יש"אל, מה שהש"ת מתפאר עם כל אחד מישראל במפרטיה, אבל עם הגרע שבגרוגים, שהיו החיות והקים של כל ימות השבוע.

ואשר כתבתי, שבגעת שעובר ההיפתקאות והגלגולים, אי אפשר להריגש חסדי ה', רק אח"כ - פשמרהיב קצת - אז הואים נפלאות חסדי ה', זאת אני יודע מכבר מימים רבים, וכבר דברתי מזה עם אדמו"ר ז"ל בעצמו ואמר לי שכן הוא, אך אעפ"כ היה פתחו שיתחזק האדם דיקא בעת הדיקא הגדול למצא איהו הרחבה עד שירגש אז דיקא חסדי ה' ונפלאותיו.

ועכ"פ יאמין בהם באמתה שלמה, שבזדאי הש"ת טוב לכל בכל עת, וכבר עזר לו הרבה וזדאי לא יעזב אותו גם עתה. וזה עקר המלחמה - להבין היגון ואנחה לשון ולשמחה, וכבר דברתי בזה הרבה, ועוד חזון למועד, שיתקח ה' עיניו לדבר בזה, ללמד וללמד לשמר ולעשות ולקיים וכו'.

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחדש	ליקוטי קמא	ליקוטי הלכות ה"ד	משנה ברוה"ב	דף הובו	י"מ מוהר"ת
שבת	כ	ג	פ	ל	יט	סז
א	כא	טא	פא	לו	כ	סח
ב	כב	טא	פב	לו	כא	סט
ג	כג	נב	פג	לו	כב	ע
ד	כד	נב	פד	לו	כג	עא
ה	כה	נג	פה	לו	כד	עב
ו	כו	נג	פו	לט	כה	עג

התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן ל"ג

עיון

'הוא עדיין רוצה...'

הדיבור של רבינו 'געוואלד! אל תתייאשו! זה הרי כזה מין סוג דיבור לכל אחד לפי בחינתו. אדם רוצה להיות יהודי כשר, הוא רוצה, הוא הרי רוצה, והבעל דבר לא מניח לו. שלא יפסיק לרצות: אני בכל זאת רוצה, איי, אומרים לי לחכות? אני אחכה! אבל אני רוצה - - -

על זה צריך גם התחזקות, כשמצווים להמתין, צריך להמתין. למה אומרים לו להמתין? למה שלא יתנו לו מיד? אלא שעדיין אי אפשר לתת לו.

הוא מתייגע על איזה מידה, אבל עדיין אינו ראוי שיתנו לו מיד את הדבר, אבל זה מאד חשוב למעלה, זה שהוא רוצה, 'אתה רוצה שיתנו לך את זה? יבא זמן ועוד יתנו לך את זה, אבל בינתיים תמתין!'

עד כמה להמתין? לך בעצמך אסור לדעת עד מתי אתה צריך להמתין! כשאומרים להמתין, ממתנים. אבל בזמן ההמתנה שלא יפסיק לרצות.

לפעמים יש אדם שאומרים לו להמתין ולא נותנים לו, הוא מפסיק לרצות. 'לא נותנים לי, כנראה שלא רוצים אותי, אז לא, זהו, הרי אני לא יכול להיות יהודי כשר.'

לא, לא בגלל שלא רוצים לתת לך לא נותנים לך, רק שאי אפשר לתת לך מיד, עדיין אי אפשר לתת לך.

אתה רוצה להתפלל שמונה עשרה נקי, ועוד דברים מסוג זה,, אבל אי אפשר עדיין לתת לך מיד, רק אם תצייט ותמתין ותמתין, אזי תיעשה ראוי שיתנו לך, בינתיים אי אפשר, ואם מלמעלה עדיין אי אפשר, לא שייך לומר 'אני רוצה מיד'.

הרצון לבד זה ג"כ טוב מאד, זה נחת רוח עצום למעלה: 'הוא עדיין רוצה'.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

ישנם 'הוכחות' שאין לסמוך עליהן למעשה לקבל לשון הרע, כגון כשהמספר נאמן עליו כשתי עדים, שהוא מכיר את טבעו שהוא מדייק בדבריו ואינו משמיט או מוסיף פרטים, כמו עדות בבית דין שמספר רק מה שראה או מה ששמע בעצמו ולא מה שאחרים ספרו לו. אעפ"כ אין לסמוך עליו לקבל את הלש"ר, רק יחשוש וישמור עצמו מהנזק העלול להיות אם הלש"ר אמת.

ולכן צריך להזהר שלא לקבל לשה"ר מאביו או מאמו או מאשתו, או אשה מבעלה, אף כשנאמנים לו כשני עדים, כי בזה עובר על איסור קבלת לשון הרע. ועוד שכשאשתו רואה שהוא מקבל דבריה, הוא מעודד אותה לספר עוד לשה"ר ח"ו.

אם המספר 'מסיח לפי תומו', שמדבר דיבור המותר, ומתוך דבריו הזכיר גנאי על אדם בדרך אגב בלי כונה ובלי שגואה, יש פרטים רבים כדי שיהיה מותר לקבל הלש"ר, ולכן יש להחמיר. (קה"ה ח"ב

יזה סוד מה שמתן תורה לא היה - עד שנתקבצו ששים רבוא מישראל יחד באהבה ובשלום:

נקודות הדרכה בפרשה

עובד אלהים אחרים, כמובא מהבעש"ט, (ליקו"מ ס"ב תנינא).

לא תשא שם ה' לשוא - כל דיבור של תורה ותפילה יש בו שמות הקודש, וכן כל מצווה שאדם עושה הוא ממליך את שם ה' בעולם, וכשאדם מזלזל במצווה, ומזלזל בדיבורי תורה ותפילה שלו, והיינו שאינו מתחזק להאמין שהדיבורים והמעשים הטובים שלו פועלים למעלה, הרי הוא בבחינת 'לא תשא שם ה' לשוא' - כאילו המצווה שעושה הוא 'לשווא' (על פי ליקו"ה שבועות ב').

זכור את יום השבת - שבת היא התגלות של שם ה', ביום קדוש זה אפשר יותר להתקרב ולהכיר את שם ה', יותר מכל ימות החול (שם).

כבד את אביך ואת אמך - כדאי לאדם לבוא לעולם בשביל עוד מצווה אחת שיעשה כאן, אפילו אם יש לו כנגד הרבה יסורים ח"ו. ועל כן על ידי שאדם מכבד את אביו ואמו, בזה הוא מראה שטוב לו שהוא בא לעולם בשביל לעבוד אותו יתברך (שם).

לא תרצח וכו' - כל שאר הדברות הם הזהרות להשמר מהתאוות הגדולות, כמו קדושה, רציחה, כעס גניבות ורמאות, שעל ידי זה יכול להכיר את ה' (שם).

לא תענה ברעך עד שקר - כל אדם צריך להעיד על מציאות ה' בעולם, ויש להזהר מהשקר, ולברר את האמת מתוך השקר, ולהעיד על מציאות ה' (שם).

יתרו - אפילו שעם ישראל עמדו בדרגא גבוהה ביותר לפני קבלת התורה, בכל זאת לא יכלו לקבל את התורה, רק כאשר 'יתרו' שהיה עובד כל העבודות זרות שבעולם הסכים ונכנע שיש בורא לעולם. כי עיקר הנחת רוח של ה' הוא דייקא כאשר המרוחק ביותר מתקרב אליו (ליקו"מ ס"י).

יתרו - פרשה זו מלמדת אותנו, את החיזוק הגדול ביותר, שאין ליצר הרע שום טענה להפריכה ולהחליש לב האדם מעבודתו יתברך, כי כמה שהיצר הרע ינסה לומר לאדם שהוא מרוחק, אזי אדרבא, דייקא עכשו כאשר הוא מרוחק ביותר בכל מיני ריחוקים שבעולם, אם יתחזק מעתה להתחדש להתפלל או ללמוד, או לחטוף איזה מצווה בכוונה, זה יהיה הנחת רוח הגדול ביותר למעלה, שרחוק כזה מתקרב אליו (שם).

עשרת הדברות - עשרת הדברות הם שורשי התורה, כפי שאדם יתחזק לקבלם על עצמו, כך ממילא יזכה לקיים את כל התורה.

אנכי ה' אלוקיך - הוא יסוד האמונה שכל התורה כלולה בה, ובכל מחשבה שאדם חושב ממצאות ה' הוא מקיים מצווה זו.

לא יהיה לך אלהים אחרים - להזהר מאוד שלא להמליך שום דבר אחר על עצמו, כי תיכף כשאדם סר מאלוקים הוא

הליכות

שיחות ומנהגים

שְׂכָר וְעִנְשׁ

וסים רבנו ואמר: 'יְכָר הַקְדוּשׁ בְּרֹחַ הוּא מְנַיֵּה אֶת עוֹלָמוֹ' - "און אזוי פירט גאט די וועלט" ימאָה רואים אַיך שְׂאֵי אָפֶשֶׁר לְהִבְיֵן אֶת דְּרֹכֵי ה' הַנִּעְלָמִים וְהַנִּפְלְאִים לְמַעַל מִשְׁכָּלנוּ:

מספרים שפעם בהיות רבנו בבית הקברות הראה על איזה נפטר ואמר עליו שְׂכָר שׂוֹכֵב בַּעֲשֻׂרָה בְּתֵי קְבֻרָתוֹ, לֵב הַגְּלֹגֵלִים שֶׁנִּעֲנַע בָּהֶם רַחֲמָנָא לְצַל:

כְּשֶׁאָמְרוּ לְמוֹתָנִי בְּשֵׁם רַבִּי מֵאִיר מְפָרְעֵמיֶשְׁלָא, שֶׁפָּרַשׁ בְּדֶרֶךְ צַחַת אֶת תְּהַבּוֹת "בְּתֵיךְ וּמְחוּל" שֶׁבְּאִפְיטֵל הָאֲחִיון שֶׁבְּתֵי לֵיִם: שֶׁסּוּף כֵּל סוּף וּמְחוּל הַקְדוּשׁ בְּרֹחַ הוּא לְעֵנּוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ "בְּתֵיךְ וּמְחוּל". הַפְּטֵר מוֹתָנִי עַל זֶה וְאָמַר: "אָבְעֵר בִּיז מֵנוּ וְנִשְׁתַּקֵּם קוֹמֵנוּ דְּעֵרְצֵנוּ" - "אֹלָם עַד שֶׁנִּגְעֵ לְזוּחֵ". פְּאֹמֵר, כְּמָה צְרִיכִים עוֹד לְהִתְגַּעַע וְלְסַבֵּל עַד שֶׁיִּתְקַמֵּם הַסּוּף הַטּוֹב הָאֵל שֶׁיְמַחֲלוּ:

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה ל"ג מאמר י"א

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ד] וְזֶה יְדוּעַ, שֶׁהַתּוֹרָה הֵינּוּ הַמִּדּוֹת, הֵינּוּ הַיָּמִים, שׁוֹרֵה בְּהֵם אֲהַבְתָּ וַיַּחַדְרֵךְ שְׂמֹן. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּאַהֲרָה הַקָּדוֹשׁ (בְּלֶקֶט קצ"א: בְּרֵאשִׁית מ"ו): "וְיִזְמַן יִצְחָק ה' הַסְּדוּ", שֶׁהַחֶסֶד הֵינּוּ הָאֲהָבָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָה ל"א): "אֲהַבְתָּ עוֹלָם אֲהַבְתִּיךָ" [עַל כֵּן מְשַׁכְּתִיךָ הַסְּדוּ] וְכוּ', הוּא יוֹמָא דְאֵזֶל עִם בְּלוּי יוֹמִין, הֵינּוּ הַמִּדּוֹת. כִּי הַמִּדּוֹת הֵם צִמְצוּמִים לְאֶלְקוּתוֹ, כְּדִי שְׁנוּכָל לְהַשְׁיֵג אוֹתוֹ עַל יְדֵי מְדוּתֵי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּאַהֲרָה הַקָּדוֹשׁ (פָּרָשַׁת בַּא מ"ב:): 'בְּגִין דִּישְׁתַּמּוּדְעִין לֵה', כִּי בְּלֵא מְדוּתֵי אֵי אִפְשָׁר לְהַשְׁיֵג אוֹתוֹ. וּמַחֲמַת הָאֲהָבָה שְׂאָהָב אֵת יִשְׂרָאֵל, וְרָצָה שְׂיִדְבְּקוּ בוֹ וַיֵּאֱהָבוּ אוֹתוֹ עַמּוֹ מִזֶּה הָעוֹלָם הַגָּשְׁמִי, הַלְּבָשִׁי אֵת אֶלְקוּתוֹ בְּמִדּוֹת הַתּוֹרָה: וְזֶה בְּחִינַת שֶׁל הַתְּרִי"ג מְצוּוֹת, כִּי הַשֵּׁם יַתְּבַרַךְ שְׁעַר בְּדַעְתוֹ שְׁעַל יְדֵי הַמְצָוָה הַזֹּאת נוֹכַל לְהַשְׁיֵג אוֹתוֹ, וְעַל יְדֵי זֶה צִמְצָם אֵת אֶלְקוּתוֹ דְּוָקָא בְּאֵלוֹ הַתְּרִי"ג מְצוּוֹת. לְמַשָּׁל שֶׁשְׁעַר בְּדַעְתוֹ מְצוּת תַּפְלִין, שֶׁהַמְצָוָה הַזֹּאת צְרִיךְ לְהִיטֵב כֶּף, הֵינּוּ אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת וְאַרְבַּע בְּתִים שֶׁל עוֹר כְּתוּבִים וְרָצוּעוֹת שֶׁל עוֹר. כִּי כֶּף שְׁעַר בְּדַעְתוֹ, שְׁעַל יְדֵי הַצְּמִצּוּם הַזֶּה נוֹכַל לְהַשְׁיֵג אוֹתוֹ וּלְעֻבְדוֹ, וְלָכֵן לֹא צִוָּה שִׁיחֶיהָ אַרְבַּע בְּתִים שֶׁל כֶּסֶף וְזָהָב, כִּי כֶּן שְׁעַר וּמְדוּת עַל יְדֵי אֲהַבְתוֹ. נִמְצָא שְׁעַל יְדֵי אֲהַבְתוֹ שְׂאָהָב אֵת יִשְׂרָאֵל, הַלְּבָשִׁי אֵת עֲצוּמוֹ בְּמִדּוֹת הַתּוֹרָה. נִמְצָא שֶׁכָּל מְדָה וּמְדָה יֵשׁ שָׁם אֲהָבָה, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹהֵב אֵת עֲצוּמוֹ עִם יִשְׂרָאֵל: נִמְצָא מִי שֶׁמְפָשֵׁט אֵת הַתּוֹרָה מִלְּבוּשֵׁי הַקְּלָפוֹת, עַל יְדֵי כִפּוּת הַיָּצוֹר, אֵיזֵי הוּא מְקַרֵּב אֶל הַשָּׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם":

בגין דישתמודעון ליה

הנה עניין זה הוא עיקר עבודתנו בזה העולם, וכפי שמביא רבינו את מאמר הזהו"ק שיעקר התכלית שהאדם כאן בעוה"ז הוא "בגין דישתמודעון ליה", היינו שיכירו את השי"ת מתוך דרכי העולם הזה, והיינו ע"י המדות, כי אי אפשר להשיג את השי"ת אלא ע"י המידות, וכל דבר בעולם הוא התגלות של מידות, ועבודת האדם היא לכבד מתוך המידה הזאת להתקרב להשי"ת דייקא עי"ז, כגון כשמתעורר בו אהבה לאיזה עניין, יתעורר לאהבת השי"ת, וכשמתעורר בו פחד מאיזה עניין, יתעורר מזה דייקא לפחד מהשי"ת ולידע שהשי"ת עמו אתו ואצלו ממש שזה עיקר היראה, וכן ההתפעלות מגדולת הבורא יתברך שמתגלה בכל דבר בעולם, ועל דרך זה בשאר כל המידות. והעיקר הוא ע"י התורה כפי שמדגיש רבינו, כי מוכרח לזה צמצום וכלי שהם מצוות התורה, שבהם מתלבשת אהבתו יתברך לישראל, וכשאי אפשר עושה מצוה יוכל להתבונן בעוצם החסד שעשה עמו השי"ת כמה שנתן לנו את תורתו ומצוותיו שנוכל להתקרב אליו יתברך עי"ז, ובעיקר ע"י פנימיות התורה ששם מתגלה האהבה שבדעת שמלוכב באהבה שבימים שהם הלכות ומצוות התורה.

העיקר הוא מידת האהבה

ובאמת הבידור הזה הוא בכל המדות, אהבה ויראה והתפעלות ושאר כל המדות, אבל רבינו מזכיר בעיקר את מידת האהבה כי היא המידה החזקה ביותר והמצויה ביותר, ושורש הדברים הוא משום שבאמת בכל המידות יש חלק של אהבה כפי שמביא רבינו את דברי הזהו"ק שמידת החסד היא יומא דאייל עם כולוהו יומין, היינו שבכל מדה ומדה יש חלק של חסד שהוא בחינת האהבה, כי גם הגבורה הוא צמצום כדי שיהיה כלי למידת החסד, וכן שאר כל המידות כולם הם צמצומים ודרכים לגלות את חסדו יתברך בעולם, ולכן המידה העיקרית היא מידת האהבה.

כמה מדרגות בתיקון האהבה

וכשמתבוננים בכללות המאמר רואים שרבינו הזכיר כמה וכמה מדרגות

בחדר האוצרות

והשיבו: "שאלה זו כבר נשאל מוהר"ת. מעשה באברך שבא אליו ושטח בפניו את כיסופיו ולבטיו: 'חפץ אני לעזוב את עסקי העולם הזה ולישב רק על התורה ועבודת ה', אולם אז אצטרך להיות נתמך על ידי אחרים. אינני יודע האם לעשות כך, או שמא אעבוד לפרנסתי'.

"ענהו רבי נתן: אמשול לך משל, מעשה במלך אחד שאמר לאוהבו הנאמן 'כאת הוקרה על אהבתך ומסירותך אלי, רשאי אתה להיכנס לחדר אוצרותי למשך שעתיים, וכל מה שתספיק לקחת משם - הריהו שלך'. ביום המיועד הלך אוהבו של המלך עם שקים גדולים, נכנס אל חדר המשיכות, והחל ממלא בזריזות את השקים, חלפה שעה והנה שם הוא לב כי בטנו מציקה לו מרעב... התברר כי מרוב התרגשותו לא אכל זמן רב. אולם אז חשב לעצמו: אם אלך לאכול, יסתיימו השעתיים ואפסיד הון רב... מה עשה? חיפש איזו שהיא פרוסת לחם, גס ממנה בים והמשיך למלא את השקים באבנים טובות ומרגליות..."

"וכה הפטיר מוהר"ת: 'אם התורה הקדושה יקרה לך כאבנים טובות ומרגליות, וגם אם תרעב, לא תהיה מודאג מכך אלא תחטוף לפיך חתיכת לחם ותמשיך ללמוד בהתמדה - אזי נכון שתשב רק על התורה והעבודה בבחינת 'תורתו אומנתו'. אך אם אינך אוזח במדרגה זו, עסוק במלאכה לפרנסתך, וקבע וגזול עתים לתורה'. סיים רבי אברהם את סיפור העובדא משמיה דרבי נתן, ולא יסף.

הבין ר' לוי יצחק את רוח הדברים והחליט ללמוד עם נערים בקיבליטש, גמרא, והתפרנס מכך תקופה מסוימת. לימים בספרו עובדה זו אמר: 'זעירין אינון המוסוגלים להשליך את כל עסקי העולם ולעסוק רק בעבודת ה'. רובא דאינשי מוכרחים לעסוק בהשתדלות כלשהי למחייתם. שלולא כן הבטלה תעבירים על דעתם וסופם שיעזבו לגמרי את עבודת ה' ח"ו".

עלם בן שמונה-עשרה היה החסיד ר' לוי יצחק בנדר בבואו מגראדזיסק שבפולין לאומן, עם תחילת פרוץ מלחמת העולם הראשונה. לוי יצחק'ל קבע מושבו בקלויז באומן ולא היה לו בעולמו אלא ד' אמות של עבודת השם טהורה.

בגיל עשרים זכה להקים את ביתו עם בת החסיד הנלהב רבי אהרן מקיבליטש. דמעוּת רבות שפך ר' אהרן שיזכה לחתנים יראים ושלמים, ובאותו דור תהפוכות

משקה אילנות מקטנותם

רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל

של תחילת המהפכה הקומוניסטית זכה ודמעוּתו פּעלו, הוא זכה וכל חתניו היו חסידים יראי ה' העוסקים בתורה ותפילה בכל לבבם ונפשם.

חתנו הראשון היה ר' לוי יצחק. ר' אהרן, שידע להעריך את האוצר שנפל בחלקו, התחייב כנהוג שנה אחת 'קעסט', לדאוג לפרנסת בתו וחתנו. על אותה תקופה סיפר ר' לוי יצחק לימים "חמי חי בעניות מופלגת, אולם עבורי דאג שיהיה לי המובחר שבמובחר, 'טויבן מילעך' - 'חלב יונים' כלשוננו.

אולם השנה הראשונה חלפה לה עד מהרה, ור' לוי יצחק הבין שמעתה עליו לראות כיצד להתפרנס. מתגורר הוא אמנם בקיבליטש, אך באומן הלא יושב מורו החסיד הגדול רבי אברהם חזן בן רבי נחמן מטולטשין, החליט אפוא לשאול בעצתו. בהזדמנות הראשונה שטח בפניו את לבטיו: "הנה כעת באה לסיימה שנת ה'קעסט', מעתה יהיה עלי לדאוג לפרנסת הבית, האם אפנה לעסוק במשא-ומתן או במלאכה, הלא בתורה הקדושה חפצי ובה כל ישעי, שמא אעסוק רק בחיי הנצח בלבד?"

שמע רבי אברהם את שאלתו-תהייתו

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

במה צריך להתעבר מי שרוצה לחוס על חייו?

תשובה לחידה הקודמת:

עם מה אדם צריך לשמוח בודא, אפילו כשהוא מונח בבוץ בגשמיות וברוחניות? שלמות מצולות-ים כאלה שהתגברו בעקבתא דמשיחא, זכינו לשמוע נוראות כאלה, פלאות כאלה, נפלאות נפלאות - לשמוע דיבור אחד מסיפורי מעשיות! על"ה. לך לך, תמצ"ד

הזוכה: יעקב חזן ביתר זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

לעצ

לכבוד מערכת עלה לתרופה, תורה לג' בנויה על הפסוק 'מי האיש החפץ חיים', ורבינו מלמד שהפירוש הוא שצריך לחפוף באהבה שבדעת,

החיים בניימים מחסרונות, ורצונות שבניימים עליהם שיש לכל אדם, ומילוי החיסרון הוא ע"י המשכת חיים שזה נקרא אהבה,

אך כמו שרבינו מלמדנו ישנם ב' סוגי אהבה, יש את האהבה שביימים ומידות-מה שאנחנו מכירים, וזאת האהבה בדרך כלל מובילה לחוסר שלום, כדוגמת רבינו בזבא והכבש שכשהזאב רעב הוא מוצא את מילוי חסרונו באהבת הכבש, וכדי להתענג, חיב לטרוף,

כך בחייו של כל אחד יכול לראות שכשמוגיע לנגוס באהבה, זה יוביל אותו לחוסר שלום ותמיד מרגיש שהכבוד של השני זה על חשבוננו, והכסף והאוכל שלו בכלל היה צריך להגיע אליו,

וכך חי במלחמה של חסרון מול מילוי שגורם לחסר אחר, ומוביל לחיסרון השלום,

ורבינו מגלה שזה כל עניין הקליפות, ולכן מזכיר 'משוקע' במדור הקליפות שיש להם לוע ופה ענק שצורה רעב-ליהודי מסכן שיסכים עם החיסרון שמתגלה בשאלת היכן אלווקי, שאלה הנובעת מתפיסה שגם אהבת הקב"ה מוגבלת ח"ו, ולכן חושב שרחוק ממנו,

ורבינו מגלה שיש חיים של גאולה, חיים של שלום, חיים שבהם האהבה היא משהוא לא מוגבל, חיים שיש להם נביעה ממקור אין סופי וכל עניינם זה רק לתת לך ולהשפיע לך לא משנה היכן אתה ומה עבר עליך,

מה שכן נדרש ממך זה לכוון את הרצון והחפץ והבקשה שלך, אל הכיוון הזה,

זה הפירוש 'לבקש שלום-שלימות',

כשעוברים לעולם המתוק הזה, נגמר הפחד של אחד מהשני, ויכולים לאהוב זה את זה,

ואז נהפכים מאוכלי אדם, למאירי פנים, ויכולים לחבר אחד

לחברו ולעשות בניינים נפלאים, וזה עניין האותיות 'בולטות', בלשונות העכו"ם הכל 'שוקע', הם מבטאים רק חסר, ולכן תמצא שם פיסת אהבה לנשמה,

ממילא הנשימות קצרות, וכל אחד שניצב מולך, הינו אים בעל משמעות על העוגה שלך, לכן אסור חלילה להאיר לו פנים,

אך כשזוכים לאהבה שבדעת, אזי ניתן להתענג על השני בלי לטרוף ולכלות אותו,

ואתה יכול להאיר פנים, ולתת לאורות הדעת לבלוט וכך נהיה צירוף נפלא ומתחילים להתחבר חידושים, בהבנת רצון השם.

יש אחד שכשנכנס לביה"כ בודק מי לקח לו את המקום, ויש אחד שפנתאום לכולם נדלקים העיניים,

יש אחד שכשפגוש אותך בודק שאתה מהמגזר והקבוצה שלו, ויש אחד שפשוט אומר 'אשרינו שזכינו...'

לבקש שלום... אל.וי.בית שמש

בעניין זה של תיקון האהבה, ההתחלה היא לאהוב את השלום בכל מקום, [כמבואר באות א']. ואחר כך הזכיר רבינו [באות ב'] שעבודתנו היא למעט את הלבושים והצמצומים ועי"ז יכולים להתקרב אל השי"ת ולדע את השי"ת בהבנה יתירה 'ואז הוא מקורב יותר אל השי"ת, ויכול לאהוב את עצמו עם השי"ת באהבה יתירה', ואחר כך [באות ג' וד'] ממשיך לכאר את דרך בירור המידות ע"י התורה שמדברת על אהבה ויראה ושאר המידות, ועי"ז מתגלה עיקר האהבה שלושבת במצוות התורה, כי 'מחמת האהבה שאהב את ישראל, ורצה שידבק בו ויאהבו אותו עמו מזה העולם הגשמי, הלביש את אלקותו במדות התורה', וכפי שממשיך לכאר שכל מצוות התורה הם צמצומים ששיעור בחכמתו יתברך שעי"ז נוכל להתקרב אליו, ומסיים 'נמצא שעל ידי אהבתו שאהב את ישראל, הלביש את עצמו במדות התורה. נמצא שבכל מדה ומדה יש שם אהבה, שהקב"ה אוהב את עצמו עם ישראל, ואחר כך [באות ה'] מבאר מדרגה נוספת של אהבה שבדעת שהיא השורש לאהבה שביימים, והיא תתגלה לעתיד לבוא, ובהמשך המאמר מבאר אך גם בזמננו יכולים לטעום טעם אור האהבה הזאת.

ומבואר שעיקר העלייה ממדרגה למדרגה הוא בעניין זה של בירור המידות שנעשה ע"י התורה, והעיקר הוא בירור מידת האהבה, שהתכלית הוא לבוא לגילוי האהבה שבדעת שמתגלית בפנימיות התורה הצפונה והגנוזה ע"י הצדיקים הצפונים והגנוזים, אבל גם האהבה הזאת מתגלית בפועל בתוך המדות והצמצומים, שהם מצוות התורה שבכל מצוה יש הלכות וצמצומים שדייקא ע"י הצמצומים האלו מתגלית אהבתו יתברך, וזה עיקר עבודתנו בעת קיום המצוות ולימוד התורה להתבונן בעוצם האהבה שמתגלית בכל מצוה ומצוה, ועי"ז נוכל לזכות גם לברר כל האהבות הנפולות שיש בכל דבר בעולם, לעלות על ידיהם דייקא לאהבת השי"ת.

ההתחלה היא לאהוב את השלום

אבל אף שעיקר העבודה והבירור הוא בכל ענייני העולם שהם המדות שהאדם צריך לברר ולתקן, והעיקר ע"י התורה וכנ"ל, אבל ההתחלה הוא בעצם הדבר שאדם "אהב את השלום", כי הלבושים וההסתרות מרחיקים את האדם כל כך מהעניין הזה עד שכבר אפילו אינו מחפש את השלום הזה, כי הוא מרגיש שכל הדברים האלו הם כל כך רחוקים ממנו, וכל זה הוא מחמת הקליפות שמסתירים ומכסים את האמת הזאת שבאמת אפילו בדרך גדול שברומי יכולים להתקרב להשי"ת בתכלית ההתקרבות ממש, ולכן השלב הראשון הוא שאדם יתחיל להאמין שאפשר להתקרב להשי"ת בכל מקום, וממילא יחפש ויבקש את השלום הזה עד ש"יאהב את השלום", ואחרי שאדם זכה לאיזה דרגה של אהבת השלום, שזהו שמחתו ותענוגו מה שזוכה לעוד נקודה של שלום ועוד נקודה של שלום, אזי יוכל להתקדם ולחפש את השלום ע"י בירור המדות בכל דבר שהוא ע"י המצוות וההלכות שבכל דבר, וכן ע"י פנימיות התורה שמגלה איך להתקרב להשי"ת ולגלות אהבתו יתברך בכל מקום, וכפי מה שמגלה את האהבה ע"י שכופה את יצרו ועוסק לבקש את השלום, כך זוכה שיאיר לו אותיות התורה שבמקום הזה עד שיזכה להיות מקורב את השלום יותר ויותר.

טעם גן עדן

תורה ל"ג [י]

רחמנא ליבא בעי'

[א] רביז"ל בתורה ל"ג אות ז', מזכיר: פִּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יִדְעֵשׂ שֵׁישׁ אֱלֹקִים בְּכָל־לַיְלָה אֲבָל הַרְשָׁעִים הֵם בְּרִשׁוֹת לָבָן (בְּרִאשִׁית רַבָּה נח פְּרָשָׁה ל"ד). וְהַמִּדּוֹת וְהַיָּמִים הֵם נִכְלָלִין בְּלֵב, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבָרְכָה (זהר תְּרוּמָה קס"ב): וְעַיִן סִנְהֶדְרִין ק"ו: 'רַחֲמָנָא לִבָּא עֵינִי, וְגַלְבָּד שְׂיִכְוֹן אֶת לְבוֹ לְשִׁמְיִם (בְּרַכּוֹת ה'). פִּי עֶקְרָן שֶׁל הַמִּדּוֹת הוּא הַלֵּב.

ויש להבין מהות ראייה זו של 'רחמנא ליבא בעי', ולשם מה נצרך מאמר חז"ל זה להבנת המאמר.

[ב] אך הנה, הרבה פעמים אדם שואל למה יש לו כאלו מידות רעות, ולמה יש לו ימים קשים כל כך, והשאלה הזו היא ההתנצלות שמתנצל בכל יום ובכל מקום שהוא שם, שכאן במקום הזה אי אפשר לעבוד את ה'.

והתשובה לכך היא, שכל יהודי לפני שהוא בא לעולם, נשמתו היתה למעלה דבוקה באחדות אחד עם הבורא. אבל השם יתברך "רָצָה שֶׁיִּדְבְּקוּ בוֹ וְיֵאָהֲבוּ אוֹתוֹ עִמּוֹ מִזְּהָ הָעוֹלָם הַגָּשְׁמִי", ולכן כביכול הפריד את ישראל מאיתנו, והוריד אותם לעולם הגשמי כדי שיהאבו אותו מלמטה.

שבת לה'

"ששת ימים תעבוד... ויום השביעי שבת לה' אלקיך" (שמות כ, ט).

ידוע ומפורסם מה דאיתא בספרים הק' ששבת היא המ' בחן של הרצונות והרצינות של יהודי בעניני עבודת ה', כי ביום הדין הגדול והנורא כשישאלוהו למה לא עסקת כל השבוע כולו בתורה ועבודת ה', יוכל האדם לטעון 'אנוס הייתי', וכי מה יכולתי לעשות, הרי הייתי מוכרח לעסוק בפרנסתי ופרנסת אנשי ביתי, אבל אז יבחנוהו לפי מעשיו ביום שבת קודש, שאז אינו עסוק בפרנסה, וכל היום פרוס לפניו להתנהג בו כרצונו, אז יראו, אם הרבה לעסוק בתוריה ועבודה אזי כנים דברים שטען, אבל אם ח"ו בשבת, תפילתו בנמנום ועצלתיים, שולחן השבת מלא רכילות ול' שון הרע, דבורי הבל כעס וגערות, את עסק התורה החליף בקריאת עיתונים ובשינה, אזי יהיה מוכח שטענת 'אנוס', שטען היתה טענת שקר, ואוי לנו מיום הדין, אוי לנו מיום התוכחה.

ועל זה הזהיר הכתוב "ויום השביעי שבת לה' אלקיך", שכל יום השבת, צריך להיות קודש לה' כלומר לעסוק הרבה בתורה ובעבודת ה', וכמובא במשנ"ב (ס"ר צ"ק ס"ה) איתא במדרש אמרה תורה לפני הקב"ה: רבש"ע כשיכנסו ישראל לארץ, זה ירוץ לכרמו, וזה רץ לשדה, אני מה תהא עלי? אמר לה הקב"ה יש לי זוג שאני מזווג לך ושבת שמו, שהם בטלים ממלאכתם ויכולים לעסוק בך.

וכן מביא שם (ס"ז ז) את מאמר הגמרא (גיטין לה): איתא בתלת מילי נחתי בעלי בתים מנכסיהו, וחד מינייהו דקבעי סעודתא בשבתא בעידן בו מדרשא. והענין כדאיתא בירר

עומק הפרשה

אל תכספס את ה'יתר'

האדם למקומות אלו, כל אחד לפי מדרגתו ולפי ערכו, וכשהוא נזכר במקום כזה מכבוד השי"ת ומתחזק שם לעשות איזה דבר לכבוד השי"ת, ואפילו נקודה של תפילה או של מעשה טוב, בזה הוא מגלה את כבוד השי"ת גם במקומות נסתרים ועמוקים אלו ומעלה מהם את חלקי הקדושה.

כך כשבא יתרו ממקום עמוק וחשוך זה, גילה את כבוד השי"ת באופן נורא כל כך, והאיר את המקומות החשוכים ביותר, להאיר בהם את שכינת עוזו.

וביאור הדברים למעשה, פעמים שהשי"ת שולח לאדם רגש של התעוררות לתשובה ולהדבק בהשי"ת, אלא שהיא באה בשעת התרחקות, אחרי שכבר נפל הרבה או מעט, אחרי רגעים או ימים של חולשה, או אפילו בסופו של יום שהיה טרוד בעסקי גשמיות, ומתוך כך הוא דוחה אותה לזמנים אחרים, בהם הוא רואה זמן מתאים יותר להתקרב להשי"ת.

אבל האמת היא שדווקא אותו זמן של ריחוק הוא הראוי ביותר להתקרב להשי"ת, כי התעוררות הבאה בעת התרחקות היא היקרה ביותר בעיניו, ואדרבא יתכן שכל ירידה זו לא היתה אלא כדי להעלות את כבוד השי"ת ממקום נמוך שעדיין לא הכתירו בו את השי"ת. (ע"פ ליק"מ יד, ליק"ה הל' השכמת הבוקר א, ט ועוד)

ויצא משה לקראת חתנו וישתחו וישק לו

לכאורה חרדה זו שחרד משה רבינו לקראת יתרו צריכה ביאור, הנה בא יתרו כומר לעבודה זרה, שלא הניח עבודה זרה בעולם שלא עבדה (קהלת רבה ג), מה גם שעבודות אלו אינם נעשות בקדושה ובטהרת הגוף, והנה הוא שמע את ניסי קריעת ים סוף ומלחמת עמלק ובא לחסות בצל כנפי השכינה, לכאורה ראוי לקבלו בסבר פנים יפות, לקיים בו מצות "ואהבתם את הגר", ובפרט שהוא חותן משה, אבל לא יותר מכך.

והנה אמר לו השי"ת למשה שיצא לקראתו המדברה אל מחוץ לעניי כבוד, ולא זו בלבד, אלא כל ישראל יוצאים לקראתו וארון הברית בידם, משה רבינו נושק לו ומשתחוה לפניו, ועורך לפניו סעודה והוא עומד ומשמש לפניו (שמו"ר כז, א).

טעם הדבר מובא בזו"ה (ק' יתרו טו) ובליקוטי מוהר"ן (סימן יד ועוד), כי בבריאת העולם שלח השי"ת חלקי קדושה למקומות נמוכים עד מאד, נצוצות אלו הם חלק יקר ונפלא מחלקי השכינה הקדושה, אלא שסיבב השי"ת וירדו למקומות חושך ואפילה, בהם נסתר מאד כבוד השי"ת.

כדי להעלות חלקי קדושה אלו שולח השי"ת את

ט"ו בשבט [ב]

לאחר ט"ו בשבט נתבונן קצת בעבודת הזריעה בשדה ללמוד ממנו עצות לדרכי החינוך

-א-

הצלחה ראשונה בחינוך הוא, לדעת בצורה ברורה איזה צמחים רוצים אנו להצמיח, לא ניתן לבוא לשדה ולזרוע מכל הבא ליד, בהכרח להכיר את טיב הקרקע, ולבוא להחלטה ברורה בהתחלה מה אנו רוצים שיהיה בסוף, למרות שבאמת 'אמונה זה זרעים' ולעולם אי אפשר לתכנן מה יהיו התוצאות, אך תכנון ברור מוכרח שיהיה, ואז לבטוח ולהאמין בה' שחפץ ה' יעלה בידו.

-ב-

בתהליך הצמיחה ישנם כמה שלבים, ואם לא ברור מה אנו רוצים בסוף, אפשר לטעות ולהסיח דעת באמצע התהליך ולשכוח את המטרה. ולדוגמא, רוצה האדם שדה תבואה, אך כאשר השדה בשליש גידולו נצרך הוא להביא לבהמותיו שחת, ואז יכול הוא מרוב דאגתו לבהמותיו לקצור עכשו את התבואה, ורק עם מטרותו ברורה מלכתחילה, יהיה חזק בדעתו מהתחלה לאן פניו מועדות, אזי יחזיק מעמד עד גמר בישולו.

-ג-

פעמים שלאחר אסיף פירות, בעל השדה מוכר את הכל, ואינו משאיר כמות פירות בשביל להזריע מהם את השדה מחדש. גם זו טעות, כי המחשבה הראשונה בזריעה אמורה להיות, איך מביאים פירות עם גרעינים שיהיה בכוחם להצמיח פירות חדשים.

ובחינוך על אחת כמה וכמה, ישנם הצלחות רגעיות בחינוך, אך המטרה צריכה להיות לטווח ארוך, חינוך להביא את הדור הבא ליראת שמיים פנימית עד שיהיה בכוחם להיות עץ עושה פרי, להטמיע בתוך הפירות גרעינים שיוכלו הם בעצמם להצמיח דור חדש, ולשם כך בהכרח להטעין את החניכים ברוח של קדושה שיהיה בכוחם לעמוד נגד כל הסערות המתחדשים מדור לדור.

-ד-

תכונה נוספת צריך הזרוע: אמונה באדמה. כל ענין הזריעה והצמיחה הוא פעולה שאולי מוגדרת כפעולה טבעית, אך באמת הוא פעולה על טבעית, שאדמה יבשה, שהיא הדרגא הנמוכה ביותר בבריאה - יסוד העפר, מצמיחה צמחים ומגדלת פירות שמהפירות עצמם אפשר לגדל עוד פירות. ומשום כך, פעמים המקבל לידי שדה לפני זריעה, מלאה באבנים וקוצים, יכול הוא ליפול ברוחו ולא להאמין שיתכן שמאדמה זו ייצאו אילנות ופירות נפלאים, ולכן דרוש ממנו אמונה במציאות הפלאית הזו שעתידיים לצמוח כאן דברים מיוחדים, ולכן מצד אחד עושים פעולה והשתדלות חזקה של חרישה וזריעה וכו', אך מצד שני העיניים למרום מתוך אמונה שבוודאי יכול להיות מציאות חדשה בקרקע זו, וכפי האמונה כך גם ההשתדלות תהיה חזקה יותר.

וכמו כן בחינוך ההצלחה בחינוך עומדת על אמונה מוחלטת בנן שבוודאי יכול לצמוח ממנו דברים חדשים, אך היא דורשת מאיתנו הרבה אמונה, והאמונה בעצמה היא תביא פעולת ההשתדלות וההשקעה בחינוך.

מתחדשים

◆ הופיע! הספר "באר לחי רואי" בהוצאת מכון 'אור הנחל', המבאר יסודות חשובים בדרכי לימוד העיון בספה"ק ליקוטי מוהר"ן, כולל ביאור נרחב לח"י כללי העיון של רבי אברהם ב"ר נחמן זצ"ל. להשיג בחנויות הספרים למשלוח עד הבית: 0306729907 שלוחה 07.

◆ אומן: ארגון 'איחוד ברסלב באומן' מפרסם הודעה לציבור הקדוש העולה אומנה, כי על פי תקנות החרום באוקראינה, חובה לשאת בכל עת מסמך מזהה, וכפי המקובל בכל מקום בעתות מלחמה. כמו כן, לרשויות האכיפה ישנה הסמכות לערוך חיפוש בכיסים ובמזוודות בכל עת. אי ציות לרשויות יכול להוביל למעצרים ול'ויזה שחורה'.

◆ בימים טרופים אלו באוקראינה, נטל על עצמו ארגון 'תומכי שבת - אומן' לחלק סלי מזון בסיסי לחברי הקהילה היהודית במקום. סל מזון למשפחה: 280 ₪ לשבת. ניתן להשתתף ולתרום דרך נד"פ, או ליצור קשר במספר: +380736200450.

◆ הודעה ממכון 'מקור חכמה': בימים אלו עתיד לצאת לאור עולם ספר המכתבים מאת המשפיע רבי אברהם יצחק כרמל זצ"ל. באם ברשותכם מכתבים, הקלטות, מאמרים וכדו' מאת הרב זצ"ל, אנא שלחו בדחיפות ל: moc.liamg@30992hcm וזכו את הרבים!

◆ פרויקט השיעורים: שיעוריו הקבועים של הרה"ח ר' שלום מייקוף שליט"א: א. מדי יום שני בשעה 6:15 בערב, בכולל ברסלב, רח' אלשיך בבני ברק, קומה א'. שיעור בספה"ק ליקוטי מוהר"ן בעיון, כעת אוחזים בתורה י"ט. ב. מדי יום ראשון בשעה 6:15 בבית המדרש הגלילי, שיחה כללית בעבודת ה'. קו יעודי ב'קול הלשון': 0733211616. שמעו ותחי נפשכם!

השבוע קוראים קבלת התורה, מה זה אומר למעשה קבלת התורה, כאשר אני יודע שאני נכשל הרבה פעמים?

השי"ת שואל את אמות העולם האם רוצים תורה, כל אומה שאלה, מהם המצוות, והשי"ת השיב לכל אחת דווקא את המצווה שקשה לה לקיים. אך עם ישראל, נשאלו האם רוצים תורה, תיכף השיבו 'נעשה ונשמע'.

ולכאורה יש להבין: א] לכאורה הגויים צודקים בכך ששאלו מה כתוב בתורה, כי הם רוצים באמת להצליח לקיים את מה שיקבלו על עצמם. ב] אילו האומות היו משיבים 'נעשה ונשמע', וכי היו זוכים לקבל את התורה, ולא ישראל. ג] למה השי"ת הכשיל אותם ואמר להם דווקא מצוות קשות.

אלא שזה בוודאי שהשי"ת רצה לתת את התורה 'רק' לעם ישראל, אך הוא רצה ללמד את העולם מה זה עם ישראל, והתורה.

השי"ת אומר, אני לא מחפש עובדים מוצלחים שאינם נכשלים, אני מחפש כאלו שאוהבים אותי מאוד, שמרוב אהבתם מוכנים למות בשבילי, אני מחפש אנשים שלא

איכפת להם מה אצווה להם, כי מרוב אהבה והרצון להיות קשורים הם מוכנים לכל מה שאני ירצה, וגם אם ישלחו, הם יודעים להתפייס.

אומר הקב"ה לאומות העולם: אילו הייתי מחפש עובדים מוצלחים, הייתם צודקים, הייתי נותן לכם את התורה, אבל אני מחפש אחד שאוהב אותי, ואחד שאוהב, לא שואל שאלות.

רק שפעמים אנחנו שוכחים ולא שמים לב לאהבה היוקדת אשר בקרבנו. זה מה שהשי"ת רצה להוכיח לעולם, "אתם, אומות העולם, באים לעבוד אצלי, ולכן אתם שואלים מה הפרטים, הם, עם ישראל, באים לאהוב אותי ולהתקשר ביחד, ולא שואלים שאלות".

הדרך לעורר אהבה היא לא קשה, רק לשים לב שיש לנו אותה כבר, כל יהודי בעומק ליבו אוהב את ה', אילו היה קשה, התורה לא הייתה מצווה 'ואהבת את ה' אלווקיך'.

נמצא ש'קבלת התורה' משמעותו לעורר אהבת ה', ורצון לקבל התורה, גם אם ח"ו ניכשל.

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מוצ' בעיר בית שמש יצ"ו

הלכות יחוד

במקום שומם ממש שאין עוברים ושבים כלל, ואי אפשר לראותם מבחוץ, נחשב 'מקום האסור ביחוד' (ראה הד"ג, ג, ד-טו). ודבר זה תלוי לפי המקום והזמן, שיש מקומות שכל הלילה יש קצת עוברים ושבים, ויש מקומות כגון יישובים קטנים שמשעה עשר בלילה בערך אין יוצא ואין בא. ומאידך במוצאי בערך בקיץ, יש עוברים ושבים ברחוב מאוחר יותר משאר לילות. וכן סביבות אולם אירועים או תחנת אוטובוס, יש תנועת בני אדם עד השעה 1 בערך. וכן תלוי לפי המקום והזמן מאימתי מתחילה שוב תנועת בני אדם ברחוב.

במקום שומם ממש שאין עוברים ושבים כלל, ואי אפשר לראותם מבחוץ, נחשב 'מקום האסור ביחוד' (ראה הד"ג, ג, ד-טו). ודבר זה תלוי לפי המקום והזמן, שיש מקומות שכל הלילה יש קצת עוברים ושבים, ויש מקומות כגון יישובים קטנים שמשעה עשר בלילה בערך אין יוצא ואין בא. ומאידך במוצאי בערך בקיץ, יש עוברים ושבים ברחוב מאוחר יותר משאר לילות. וכן סביבות אולם אירועים או תחנת אוטובוס, יש תנועת בני אדם עד השעה 1 בערך. וכן תלוי לפי המקום והזמן מאימתי מתחילה שוב תנועת בני אדם ברחוב.

אם המתייחדים נמצאים במקום שיתכן שיכנס שם מישהו, הרי זה 'מקום המותר ביחוד'. וזאת למרות שאי אפשר לראותם כלל מבחוץ (שו"ע אבה"ע ז' כב ט. וזה התקרא בפוסקים 'פתח פתוח לרשות הרבים'). אך יש להבדיל בין היום והלילה, ובין דלת פתוחה או סגורה או נעולה

אם הדלת סגורה אבל לא נעולה, הדין כך:

א. אם יתכן שבכל רגע יכנס אחד בלי לדפוק בדלת או לבקש רשות להיכנס, אפילו כשהוא בגדר 'פרא אדם' במה שנכנס כך, ואפילו הוא אדם זר לגמרי שאין להם היכרות עמו, נחשב 'מקום המותר ביחוד' אפילו בלילה (וכדעת הרה"פ כמ"ש בה"ל

ג ב, ובסוף הערה ג. ולא חששו חז"ל שינעלו

הדלת, חזו"א אבה"ע ז' לד א). וזאת אפילו שבמצביאות רק 'לפעמים' עובר שם מישהו (דה"ל בעמוד לח מהגרש"א, ובסימן

ג בהערה יא, סימן ט טו, סימן טו בהערה א. ולא נתן שיעור של 'לפעמים'. אך בתורת היחוד ד ו מהגרש"א, והיינו שבממוצע עובר אדם כל 10-15 דקות).

והיתר זה הוא גם כשדלת הכניסה פונה לחדר המדרגות, ואפילו כשהם נמצאים בחדר פנימי שאינו נעול, כל עוד שיש אפשרות שמישהו יכנס לשם מהרהרוב, או שכנים כאלו או ילדים שרגילים להכנס בלי רשות (דה"ל וס"ט. תורת היחוד

ה הערה לא).

ב. אבל אם הם כמעט בטוחים שאף אחד לא יעבור שם, כגון בשעות הקטנות של הלילה במקום שאין שם עוברים ושבים כלל, או אפילו ביום

ה. אכן אף באופנים שאינם חוששים שאדם זר יבוא, מכל מקום יש עצה להזהר היחוד, אם לבקשו ממישהו שיכנס בלי לבקש רשות, ואכן יעשה כן כמה פעמים. ואם הוא בלילה משעה שבני אדם הולכים לישון, צריך לבקש משנים שיעשו כן (דה"ל ג. ולי צ"ע דבכה"ג שבא רק לבקר לא חיישינן שיישון וא"כ סגי באחד).

ו. אך דע שכל מה שהתירו בסעיף זה הוא מעיקר הדין, אבל לכתיחלה יש להחמיר שתהיה הדלת 'פתוחה לגמרי' או לפחות להשאירה 'קצת פתוחה'. ואם נמצאים בחדר פנימי, צריך שתהיה דלת הכניסה וגם דלת החדר פתוחים. אך אין צורך שמי שעובר ליד הדלת יוכל לראותם. וכמוכן שכל זה רק בתנאי שחוששים שמישהו יכנס וכמבואר לעיל (כי י"א שדך בפתוחה לגמרי מותר, ראה בכל הגל' ונראה שגם 'בפתוחה קצת' אפשר להקל, שאז יש יותר שנכנסים בלי רשות, וגם יש אימת רבים יותר מסגורה ממש). ונראה שלצורך גדול מותר להתייחד אם הדלת פתוחה לגמרי והמקום מואר, גם כשאינו ברור אם הוא נחשב מקום שיש עוברים ושבים (כלע"ד לצורך בספק זה את הסברא שעלם דלת פתוחה גורם לאימה לעבור, וכמ"ש בעוד מקודש כב ט, ציץ אליעזר ו, מ יא ג).

ז. אם נמצאים במקום שבטוחים שבתוך דקה וי"א שלוש דקות ודאי לא יכנס שם אף אחד, אבל אחר כך יתכן ויכנסו לשם, מותרים להיות

החיזוק השבועי

וְזֶה בְּחִינַת: "קוֹל הַשָּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד, מִשֶּׁהָ יְדִבֵּר וְהָאֱלֹקִים יַעֲנֵנוּ בְּקוֹלֵהוּ". וּפְרָשׁ רַש"י: כִּשְׁהֵיָה מִשֶּׁהָ מְדַבֵּר, הֵיחָ הַקֹּהֵל מְסִיעֵנוּ לְתַת בּוֹ פֶה לְהִיוֹת קוֹלוֹ מְגַבֵּר וְנִשְׁמַע וְכוּ'. כִּי מִשֶּׁהָ הוּא בְּחִינַת הַצְדִּיק שֶׁמְשַׁלֵּחַ קוֹלוֹ לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, וְהוּא יַחֲבֹדֵךְ מְסִיעֵנוּ לוֹ עִי"ן שְׂהֵיָה נִשְׁמַע קוֹלוֹ לְמִרְחֻקָיִם, לְכָל אֶחָד וְאֶחָד..

וְזֶהוּ: "הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד". מְאֹד זֶה סֵטְרָא דְמוֹתָא, שְׁאִפְלֵי הַמְּנֻחִים בְּסֵטְרָא דְמוֹתָא ח"ו, שְׁהוּא הַסֵּטְרָא אֲחֵרָא, הוּא מְחֻזָּק וּמְחִיָּה אֹתָם וּמְעוֹדֵדָם וּמְקַצֵּם לָהּ יַחֲבֹדֵךְ כִּי הוּא מְשַׁלֵּחַ קוֹלוֹ לְמִרְחֻקָיִם עַד שֶׁמְגִיעֵנוּ קוֹלוֹ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד אֲפִלּוֹ אִם הוּא בְּמְקוֹם שֶׁהוּא, כִּי הַקֹּהֵל מְסִיעֵנוּ עַל זֹאת שְׂהֵיָה קוֹלוֹ נִשְׁמַע לְמִרְחֻקָיִם.

ליקוטי הלכות, מידות, מה

יהלום

עקר קבלת התורה והמצוות - הוא האמונה, שהוא יסוד כל התורה והמצוות:

ליקוטי הלכות, תחומין ה, א